

Valg og verv i et valgår

Et lite appendiks til artikkelen av Torbjørn Greipsland
ved Eva Tveter

Når dette leses har vi lagt et stortingsvalg bak oss – med mer eller mindre turbulens. Noen har kjempet om plassene i styrer og verv, noen med hell, andre ikke. Slik var det i «gamle dager» også. Jørgen Dahl fra Hærland, som gjennom mange år nedla et stort og viktig arbeid for Eidsberg historielag, var ikke alltid begeistret for sine tillitsverv i Eidsberg kommune. Noen ganger ble det altfor mye av det gode! Fra gamle «Indre»-årganger har vi sakset følgende innlegg:

Indre Smaalenenes Avis 3. mai 1911

Jørgen Dahl fikk mulkt for å nekte å ta tillitsverv

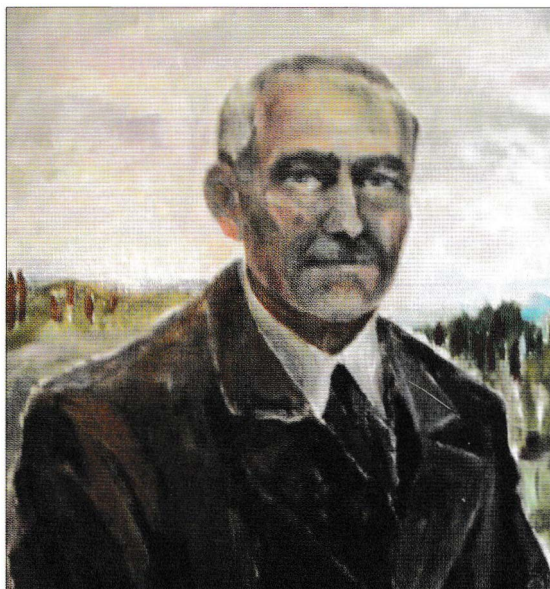
Gårdbruker Jørgen Dahl, Hærland er forelagt kr 25 i mulkt, eller 12 dagers fengsel for å nekte å motta offentlig tillitsverv – som medlem av kretssykekassens styre. Han mener det er nok av dem som med begge hender ville motta vervet og takke til.

Indre Smaalenenes Avis 12. oktober 1928

Stem ikke på meg!

Jeg vil be dem som muligens hadde tenkt å gi meg sin stemme på den «upolitiske» listen om ikke å gjøre dette. Det er å kaste stemmen bort. Jeg tilhører Bondepartiet. Har aldri tilhørt noe annet parti. Og jeg trodde at dette var såpass kjent at ingen behøvde å tvile på mitt standpunkt.

Derfor finner jeg det meningsløst, når disse «upolitiske» – uten engang

For sin innsats for Eidsberg historielag og Folkenborg museum er Jørgen Dahl er hedret med et maleri som henger i den gamle herredstyresalen på Folkenborg Foto: Eva Tveter.

å spørre meg – går hen og smører meg opp på sin liste.

Jeg har hverken lyst eller anlegg for det politiske liv. Og det er heller ikke påkrevet. For her må også noen være hjemme og tenke på skatten. Jeg har heller ingen tid å avse, for min helbred tillater ikke mer belastning enn den som min jord og min gjerning her hjemme pålegger meg. Og jeg gjør min bygd og mitt land en mye større tjeneste ved å utføre min gjerning her hjemme enn ved å spille tid og krefter i det politiske kjægl.

Derfor ber jeg: Stem ikke på meg, for da er stemmen bortkastet!

Jørgen Dahl

Om Jørgen Dahl (1876–1959) vegret seg for politiske verv, lå han så visst ikke på latsiden.

Han var Eidsberg historielags formann fra 1935 til 1945, og knapt noen har nedlagt så mye arbeid for Folkenborg museum som han.

Som bonde på gården Dal i Hærland fikk han interesse for å ta vare på gamle jenstander og redskaper, og med Folkenborgs gamle historie var det naturlig å plassere et bygdemuseum akkurat her.

Han var også kjent for sin uforfalskede hærlandsdialekt og samlet på ord og vendinger like fullt som gamle jenstander.

Dessuten hadde han utpreget humoristisk sans! I 1956 sendte han inn et bidrag til en konkurranse om de

beste østfoldhistoriene, og følgende lille stubb ble tatt inn i en bok om «Østfoldhumoren».

Feil diagnose

Fer godt og væl hundre år sia, da den store koleraepidemien gikk over landet, fekk han Per Løkjihagan i Hærland tilbåd om å bli likbærer ved hospitalet i Fredrikstad. Hver dag gikk han runden sammen med legen, som pekte ut døma som hadde stryki med i løpet av natta.

Men så en da' var det en av døm utpekte som b'ynte å røre seg da'n Per kom og skulle ta'n, og han stritta i mot da han blei løfta opp. «Jeg lever jo! Jeg lever jo!», skreik han. Men han Per greip fyr'n i skortebrøstet og sa: «Hold skravla på deg! Det skjønner dokto`n be're enn deg! Og dermed tok han mannen og bar'n ut.

Dahl i Hærland

Postkort fra Dahl i Hærland. Den gang ble det skrevet med h, kanskje uvitenhet fra postkortprodusenten Mansrud. Postkort utlånt fra Jul Aage Krosbys postkortsamling